

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Чорнодолі Петра Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів частин першої, другої, п'ятої статті 122 Кодексу адміністративного судочинства України

Київ
27 квітня 2023 року
№ 69-3(II)/2023

Справа № 3-59/2023(127/23)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайський Олег Олексійович (голова засідання),
Городовенко Віктор Валентинович (доповідач),
Юровська Галина Валентинівна,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Чорнодолі Петра Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів частин першої, другої, п'ятої статті 122 Кодексу адміністративного судочинства України.

Заслухавши суддю-доповідача Городовенка В.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Чорнодоля П.О. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частині другій статті 3, частині першій статті 8, частині першій статті 46, частині другій статті 55 Конституції України

(конституційність) приписи частин першої, другої, п'ятої статті 122 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс) „щодо застосування строків звернення до адміністративного суду у адміністративній справі <...>, яка стосується соціального спору щодо призначення та перерахунку пенсії військовослужбовцю“.

Відповідно до статті 122 Кодексу:

„1. Позов може бути подано в межах строку звернення до адміністративного суду, встановленого цим Кодексом або іншими законами.

2. Для звернення до адміністративного суду за захистом прав, свобод та інтересів особи встановлюється шестимісячний строк, який, якщо не встановлено інше, обчислюється з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

Для звернення до адміністративного суду суб'єкта владних повноважень встановлюється тримісячний строк, який, якщо не встановлено інше, обчислюється з дня виникнення підстав, що дають суб'єкту владних повноважень право на пред'явлення визначених законом вимог. Цим Кодексом та іншими законами можуть також встановлюватися інші строки для звернення до адміністративного суду суб'єкта владних повноважень.

Для звернення до адміністративного суду з позовами у справах за участю суб'єктів владних повноважень з приводу проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства та позовами у справах, що виникають у зв'язку з проведенням та/або визначенням результатів конкурсу з визначення приватного партнера та концесійного конкурсу, встановлюється тримісячний строк з дня, коли особа дізналася або мала дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

<...>

5. Для звернення до суду у справах щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби встановлюється місячний строк“.

Суб'єкт права на конституційну скаргу звертає увагу, що „при застосуванні строків звернення до адміністративного суду у вказаній категорії справ (щодо

призначення та перерахунку пенсії) слід виходити з того, що встановлені процесуальним законом строки та наслідки у вигляді залишення позовної заяви без розгляду на підставі їх пропуску не можуть слугувати меті відмови у захисті порушеного права (права на призначення та перерахунок пенсії у визначеному законодавством порядку), легалізації триваючого правопорушення, в першу чергу, з боку держави“. На переконання Чернодоля П.О., „оскаржувані судові рішення прийняті із неправильним застосуванням норм матеріального права, які гарантують право на соціальний захист у старості та порушенням норми процесуального права, а саме щодо права особи на справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спору у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту права на соціальний захист від порушень з боку суб'єктів владних повноважень“; „норми ч.1, ч.2 статті 122 Кодексу <...> не можуть підлягати застосуванню до спорів, які виникли у зв'язку із виплатою недоплаченої (не перерахованої) суми пенсії, призначення та виплати пенсії у заниженому розмірі, оскільки такі триваючі порушення відбуваються виключно з вини держави в особі її компетентних органів“.

Автор клопотання підсумовує, що „встановлення національними судами строкових обмежень <...>, застосовуючи строки передбачені ст. 122 КАС України, є способом обмеження пенсіонера права на захист в суді та права на соціальний захист“, а також зазначає, що в приписах частини п'ятої статті 122 Кодексу „не передбачено чітких критерій по яких у справах, які стосується соціальних спорів можна для особи передбачати з якого моменту буде вважатись що дізналась або повинна дізнатись про порушене право <...> в таких соціальних справах прив'язувати строки передбачені ч.5 ст. 122 Кодексу <...> взагалі безпідставно та не припустимо“.

Обґрунтовуючи свої твердження, Чернодоля П.О. цитує Конституцію України, Кодекс, нормативні акти України, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод (1950 р.), посилається на рішення Європейського суду з прав людини у справі *Щокін проти України* від 14 жовтня 2010 року (заяви № 23759/03 та № 37943/06), рішення Конституційного Суду України, практику Верховного Суду, а також на судові рішення у своїй справі, а саме

ухвалу Львівського окружного адміністративного суду від 5 жовтня 2022 року, постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 4 січня 2023 року, ухвалу колегії суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 21 лютого 2023 року, копії яких долучено до матеріалів конституційної скарги.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу; у конституційній скарзі зазначається обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (частина перша, пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності, вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Чорнодоля П.О., ствержуючи про невідповідність Конституції України приписів частин першої, другої, п'ятої статті 122 Кодексу, не довів, як саме ці приписи Кодексу порушили його конституційні права на судовий захист та соціальний захист, оскільки фактично висловив помилкове уявлення про механізми реалізації зазначених прав, власну думку щодо оцінки, яку надали суди під час розгляду справи, стосовно наведених ним причин пропуску строку позовної давності та застосування судами норм права, що зводиться до його незгоди з судовими рішеннями у справі.

Отже, автор клопотання не обґрунтував тверджень щодо неконституційності приписів частин першої, другої, п'ятої статті 122 Кодексу,

чим не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Чорнодолі Петра Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів частин першої, другої, п'ятої статті 122 Кодексу адміністративного судочинства України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**